

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Odbor kontrolní a právní
Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

Č. j.: JMK 74084/2022

Sp. zn.: S - JMK 66924/2022 OKP

Brno 18.05.2022

ROZHODNUTÍ

Obecní úřad TASOVICE, okr. Znojmo	
Došlo dne	19.5.2022
Číslo jed.	OUTA 464/2022
Přílohy	1/1 1/1

Krajský úřad Jihomoravského kraje jako nadřízený orgán dle § 16a odst. 4 a § 20 odst. 4 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), ve spojení s § 178 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, rozhodl o stížnosti pana , nar. , bytem (dále jen „žadatel“ nebo „stěžovatel“) doručené povinnému subjektu dne 28.04.2022 na postup obce Tasovice, se sídlem Tasovice 67, 671 25 Hodonice (dále též „povinný subjekt“) při vyřizování žádosti žadatele ze dne 22.04.2022,

takto:

Výše úhrady za poskytnutí informací stanovená v oznámení povinného subjektu – obce Tasovice, č.j. OUTA 389/2022 ze dne 28.04.2022, v souvislosti s vyřizováním žádosti o poskytnutí informací pana , nar. bytem , ze dne 22.04.2022, se podle § 16a odst. 7 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. snižuje na 0 Kč.

Odůvodnění

I.

Krajský úřad Jihomoravského kraje (dále též „krajský úřad“ nebo „nadřízený orgán“) obdržel dne 05.05.2022 sdělení obce Tasovice s názvem „Formulář stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů“, kterým byla krajskému úřadu předložena stížnost žadatele dle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., doručená povinnému subjektu dne 28.04.2022.

II.

Z podkladů, které má krajský úřad od obce Tasovice k dispozici, vyplývají následující skutečnosti:

Žadatel podal k povinnému subjektu dne 22.04.2022 žádost o informace dle zákona č. 106/1999 Sb. (dále jen „žádost“), ve které je (mj.) uvedeno: „...Kolik má obec organizací a spolků jak se tyto organizace a spolky jmenují. Organizace a spolky jsou příjemci dotace od obce s jakou výší prostředků za roky 2010, 2015, 2020

mohou organizace a spolky nakládat a na jaké blíže konkrétní účely jsou prostředky určeny a mají podepsané smlouvy mezi obcí a organizacemi a spolky žádám o zaslání kopie 3 smluv mezi příjemci dotace za roky 2010, 2015, 2020.“.

Po podání žádosti zaslal povinný subjekt žadateli sdělení č.j. OUTA 389/2022 ze dne 28.04.2022 s názvem „Oznámení o výši úhrady nákladů za poskytnutí informací podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů“ (dále jen „výzva k úhradě“), v němž podle § 17 zákona č. 106/1999 Sb. žadatele vyzval k úhradě nákladů souvisejících s poskytnutím informací ve výši 1 200,- Kč. Ve výzvě k úhradě povinný subjekt mj. uvedl:

„...Obec Tasovice vyhledala Vámi požadované informace a tímto Vám sděluje výši požadované úhrady, včetně jejího výpočtu, jelikož se jedná o rozsáhlé zatěžování obce a dle platného ceníku, když vyhledávání a zpracování požadovaných informací přesáhne 90 minut bude za každou započatou hodinu účtováno 300,- Kč.....Celková výše úhrady 4 x 300,- = 1.200,- Kč.....“.

Dne 28.04.2022 žadatel podal prostřednictvím datové schránky podání s názvem „Odvolání k nadřízenému orgánu“, které krajský úřad v souladu s ustanovením § 37 odst. 1 správního řádu, podle něž se podání posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno, vyhodnotil jako stížnost dle § 16a zákona č. 106/1999 Sb. na postup obce Tasovice při vyřizování žádosti o informace z důvodu nesouhlasu s výší úhrady stanovené ve výzvě k úhradě (dále jen „stížnost“). Ve stížnosti žadatel mj. uvedl: „Podávám odvolání podle § 16a zákona č. 106/1999 Sb., proti Oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů č. j. OUTA 389/2022 ze dne 28. 04. 2022 jímž Obecní úřad Tasovice okr. Znojmo odmítl žádost o informace, resp. podmínila dodání informace za přemrštěnou cenu.....Podávám odvolání proti Oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů č. j. OUTA 389/2022 ze dne 28. 04. 2022 neboť je založeno na nesprávném právním hodnocení, věci zejména kalkulace ceny dané informace se tabulkově zpracovávají není potřeba nikde nic složité vyhledávat. Ve stanovení přemrštěné částky vidím snahu obstruovat sdělení informací podle zákona č. 106/1999 Sb. Na některé otázky by mohlo být odpovězeno okamžitě. Jedná se opět o bránění zákona č. 106/1999 Sb. S ohledem na uvedené důvody navrhuji, aby Obecní úřad Tasovice okr. Znojmo zrušila své výše uvedené Oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů č. j. OUTA 389/2022 ze dne 28. 04. 2022 a žádosti o informace vyhověla ve smyslu § 87 SpŘ, a nebo aby nadřízený orgán výše uvedené Oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů č.j. OUTA 389/2022 ze dne 28. 04. 2022 přezkoumal a vrátil k novému projednání, a nebo aby nadřízený orgán věc převzal a požadované informace poskytl sám.....“.

Povinný subjekt poté postoupil stížnost žadatele spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu přípisem ze dne 02.05.2022 s názvem „Formulář stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů“ (dále jen „předkládací zpráva“), nadřízený orgán obdržel tento spisový materiál dne 05.05.2022. V předkládací zprávě mj. uvádí: „Pan podal odvolání k nadřízenému orgánu, neboť nesouhlasí s výší úhrady za poskytnutí informací dle zákona 106/1999 Sb. Výše úhrady byla stanovena ve výši 1.200,- Kč z důvodu nutnosti vyhledání žádaných informací v archivu obce Tasovice a dále vypsání těchto informací.....“.

III.

Krajský úřad se v rámci přezkumu postupu povinného subjektu nejdříve zabýval otázkou své věcné příslušnosti. V souladu s § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. jsou povinnými subjekty, které mají povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, mj. „územní samosprávné celky a jejich orgány“. S ohledem na skutečnost, že žadatel ve své žádosti požadoval informace vztahující se k výkonu samostatné působnosti obce Tasovice, je povinným subjektem k poskytnutí informace v souladu s § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. obec Tasovice.

Podle § 16a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. rozhoduje o stížnosti nadřízený orgán. Pro určení nadřízeného orgánu odkazuje zákon č. 106/1999 Sb. v § 20 odst. 4 na § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Podle § 178 odst. 1 správního řádu je nadřízeným orgánem ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon; neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor. Podle § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, krajský úřad přezkoumává rozhodnutí vydaná orgány obce v řízení podle zvláštních zákonů, pokud není zákonem tato působnost svěřena zvláštnímu orgánu nebo zákon nestanoví jinak. Nadřízeným orgánem povinného subjektu je tedy v daném případě krajský úřad.

Nadřízený orgán dále před samotným věcným přezkumem postupu povinného subjektu zjišťoval, zda byly splněny podmínky pro podání stížnosti dle § 16a zákona č. 106/1999 Sb. a konstatuje, že stížnost žadatele byla podána včas, tj. ve lhůtě stanovené v § 16a odst. 3 písm. a) téhož zákona, tedy ve lhůtě do 30 dnů ode dne doručení sdělení dle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.

IV.

Krajský úřad posoudil stížnost žadatele a související materiály předané povinným subjektem a přezkoumal postup povinného subjektu při stanovení výše úhrady oznámené ve výzvě povinného subjektu a dospěl k závěru, že stížnost žadatele je oprávněná, a to z následujících důvodů:

Dle § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. je povinný subjekt oprávněn v souvislosti s poskytováním informací žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Dle § 7 nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím povinný subjekt stanoví v sazebníku hodinové sazby odvozené z nákladů za platy, případně mzdy a z ostatních osobních nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informací. Úhradu může povinný subjekt žádat toliko tehdy, jestliže sazebník před podáním žádosti o poskytnutí informace vydal a předepsaným způsobem zveřejnil [viz § 5 odst. 1 písm. f) a § 5 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.]. Dle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. v případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace.

Pro uplatnění nároku na úhradu nákladů spojených s poskytnutím požadovaných informací je v souladu s právní úpravou možno stanovit, resp. dovodit následující podmínky, které musí být (kumulativně) splněny:

- a) před podáním příslušné žádosti o poskytnutí informace byl (je) v obci schválen sazebník úhrad za poskytování informací, který byl (je) zveřejněn zákonem stanoveným způsobem,

- b) povinnému subjektu v souvislosti s poskytováním informací vznikly náklady, které vymezuje zákon č. 106/1999 Sb. v § 17 odst. 1 (na jiné náklady se možnost požadovat úhradu nákladů nevztahuje), s tím, že tyto náklady jsou současně uvedeny, resp. „zpoplatněny“ v sazebníku dle písm. a),
- c) povinný subjekt písemně oznámí požadavek úhrady žadateli (včetně konkrétní výše úhrady), a to před poskytnutím informace,
- d) z oznámení dle písm. c) musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena,
- e) oznámení dle písm. c) musí obsahovat poučení o možnosti podat stížnost proti úhradě.

K podmínkám uvedeným pod písm. a) a písm. b) krajský úřad uvádí, že povinný subjekt ve výzvě k úhradě odkázal na svůj Sazebník úhrad (dále jen „sazebník“). Sazebník je dostupný na webových stránkách obce Tasovice v části „Povinné informace“.

K podmínce uvedené pod písm. c) krajský úřad konstatuje, že ačkoli zákon výslovně nestanoví lhůtu, v níž musí povinný subjekt uplatnit svůj nárok na úhradu nákladů (aby nedošlo k jeho zániku), musí být nárok uplatněn ve lhůtě pro vyřízení žádosti dle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., příp. dle § 14 odst. 7 zákona č. 106/1999 Sb. V daném případě byla žádost žadatele povinnému subjektu doručena dne 22.04.2022, výzva k úhradě byla žadateli zaslána prostřednictvím datové schránky dne 28.04.2022. Z výše uvedeného tedy plyne, že povinný subjekt výzvu k úhradě uplatnil včas, resp. v zákonem stanovené lhůtě před poskytnutím informace v souladu s § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.

K podmínce uvedené pod písm. d) krajský úřad konstatuje, že z oznámení o výši úhrady by měl být žadatel schopen posoudit, zda povinný subjekt výši úhrady stanovil způsobem odpovídajícím zákonu. Výzva musí být dostatečným způsobem a dostatečně konkrétně odůvodněna. Míra konkrétnosti záleží na okolnostech každé žádosti. Žadatel musí být z výzvy schopen posoudit, zda informace, s jejichž poskytnutím jsou spojeny náklady, odpovídají obsahu žádosti.

Výše požadované úhrady je ve výzvě k úhradě odůvodněna velmi vágně. Nadřízený orgán proto musí konstatovat, že výzva k úhradě v řešeném případě neobsahuje předepsané náležitosti. Přesto nelze na ni a priori pohlížet, jako by nebyla učiněna. Podá-li proti takové „vadné“ výzvě žadatel stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., pak nadřízený orgán výši potvrdí, jestliže byla správná a jestliže povinný subjekt ve stížnostním řízení tuto správnost dostatečně prokázal. Pouhý fakt, že oznámení o výši úhrady vykazuje nedostatky v odůvodnění, tedy neznamená, že by požadovaná výše úhrady měla být snížena.

Nadřízený orgán proto dopisem č.j. JMK 68766/2022 ze dne 06.05.2022 vyzval povinný subjekt k doplnění spisového materiálu tak, aby výpočet výše úhrady bylo možné v řízení o stížnosti přezkoumat. Povinný subjekt odůvodnění své výzvy k úhradě nákladů za poskytnutí informací ve lhůtě stanovené nadřízeným orgánem nedoplnil.

Pojem „mimořádně rozsáhlé vyhledání informací“ není zákonem č. 106/1999 Sb. (ani prováděcím předpisem k tomuto zákonu) legálně vymezen. Lze do něj započíst dobu spojenou s fyzickým shromažďováním dokumentů (informací) a se zpracováním odpovědi na žádost (NSS 6 A 83/2001-39) a dále dobu spojenou se zjišťováním, kde informace leží, pokud žadatel nepožaduje konkretizovaný dokument (v takovém případě pak totiž nelze žadateli dávat k tíži složitost spisového systému či „nepořádek“ ve spisech). Ve smyslu odborné literatury či soudní judikatury je možno konstatovat, že o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací se bude jednat zejména tehdy, jestliže shromáždění požadovaných informací bude pro povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se již vymyká

běžnému poskytování informací, jinými slovy jestliže vyhledání požadovaných informací již v daném případě nelze s ohledem na pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti považovat za běžnou, povinný subjekt nijak (negativně) nezatěžující součást obvyklé agendy. O zvýšenou aktivitu povinného subjektu se bude jednat např. tehdy, pokud zaměstnanec pověřený vyřízením žádosti nebo zaměstnanci, kteří se na vyřízení takové žádosti podílejí, budou nuceni na delší dobu přerušit či odložit plnění svých ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledávání informací. Dále je nutno uvést, že je úkolem povinného subjektu, aby do spisu o vyřizování žádosti o informace řádně doložil, že se v daném případě skutečně jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, protože v opačném případě nebude jeho nadřízený orgán schopen výši úhrady přezkoumat. Povinný subjekt musí též prokázat, že se v daném případě jednalo o vyhledávání, které bylo mimořádně rozsáhlé, tedy musí objasnit, v čem spočívala jeho mimořádná rozsáhlost (např. musí doložit, že informace byly uloženy na více pracovištích povinného subjektu, v čem spočívala pracnost zpracování odpovědi na žádost o poskytnutí velkého množství různorodých informací, požadované informace se týkaly velkého časového období, bylo třeba provést vyhledání v mnoha spisech, včetně archivovaných písemností apod.). V daném případě nebyl povinným subjektem upřesněn výpočet úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, doloženy záznamy dotčených zaměstnanců (tj. těch, kteří se na vyhledávání informací podíleli) o způsobu vyhledání informací (jež byl podkladem pro výzvu k úhradě) a rovněž tak nebyly řádně zdůvodněny úkony, které bylo třeba učinit pro účely shromáždění a zpracování informací do požadované podoby.

Povinný subjekt tedy svou výzvu k úhradě nákladů za poskytnutí informací řádně nezdůvodnil, a tak se jeho požadavek stal nepřezkoumatelný a námitka žadatele byla shledána důvodnou. Ustanovení § 17 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. explicitně uvádí, že nesplní-li povinný subjekt vůči žadateli řádně oznamovací povinnost dle § 17 odst. 3 téhož zákona, ztrácí, a to přímo ze zákona - nárok na úhradu nákladů. Ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. tak pro oznámení zakládá poměrně vysokou míru formálnosti s tím, že bez splnění zde uvedených náležitostí nemůže oznámení založit právní účinky požadavku na úhradu nákladů. Jinými slovy, pokud oznámení dle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. neobsahuje veškeré zde uvedené náležitosti (atributy), má tato absence za následek neúčinnost takového oznámení a současně i ztrátu nároku povinného subjektu na úhradu nákladů. **Jelikož výzva k úhradě neobsahuje náležitosti dle § 17 odst. 3 věta druhá zákona č. 106/1999 Sb.,** shledal krajský úřad její znění za odporující zákonu a současně konstatuje, že **obec Tasovice v souvislosti s vyřizováním žádosti žadatele ztratila nárok na úhradu nákladů.**

Vzhledem k výše uvedenému rozhodl krajský úřad tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. Povinný subjekt je povinen učinit veškeré úkony spojené se svou informační povinností, tedy vyřídit žádost žadatele bez možnosti žádat úhradu za poskytnutí informací.

Krajský úřad zde doplňuje, že nebyl naplněn důvod pro postup dle § 16a odst. 7 písm. b) za středníkem zákona č. 106/1999 Sb. („*v případě, kdy dostupné informace o právním a skutkovém stavu nevyvolávají důvodné pochybnosti, postupuje obdobně podle § 16 odst. 4 věty druhé s tím, že povinnému subjektu přikáže požadovanou informaci žadateli poskytnout ve lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne zaplacení úhrady či odměny.*“), tj. pro vydání informačního příkazu.

Poučení

Podle § 16a odst. 9 zákona č. 106/1999 Sb. se proti tomuto rozhodnutí nelze odvolat.

Mgr. Radomír Zimek
pověřen vedením odboru kontrolního a právního

Rozdělovník:

Obec Tasovice, Tasovice 67, 671 25 Hodonice, IČO 00637611, ID DS: x9pa2rj

(toto rozhodnutí je zasíláno do datové schránky a současně je zasíláno i v listinné podobě s tím, že obci Tasovice je vrácen též originál postoupeného spisového materiálu)

Počet listů: 3

Vyřizuje: Mgr. Kateřina Pacalová, tel.: 541 651 219, e-mail: pacalova.katerina@kr-jihomoravsky.cz